

Forvaltningsrevisjon - Tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

27.05.2024

Saknr

20/24

Saksbehandler Kent Røstad
Arkivkode FE-217, TI-&58
Arkivsaknr 23/382 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å sørge for:
 - a. en god praksis for melding av avvik.
 - b. at ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen.
 - c. lik praksis for vurdering av barnets beste.
 - d. at alle søknader vurderes etter individets behov.
 - e. at informasjonen som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig.
 - f. at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov.
 - g. at barn får uttale seg om saker som omhandler dem.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen den 31. desember 2024 om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport - Tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Vefsn kommune bestilte den 5. mai 2023 et utkast til prosjekt for en forvaltningsrevisjon med tema "systemrevisjon innen pleie- og omsorgstjenesten". Kontrollutvalget sluttet seg til revisors framlagte forslag til prosjektplan i møte 8. september 2023, sak 029/23.

Revisor har utarbeidet følgende problemstillinger for forvaltningsrevisjonen:

- Har Vefsn kommune et system som sikrer nødvendige helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse?
 - Har kommunen rutiner som sikrer forsvarlig saksbehandling og praksis i tråd med regelverket?
 - Har kommunen tilgjengelige tjenester til å gi et tilpasset tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse?
 - Har kommunen rutiner og praksis som sikrer regelmessig evaluering av tiltak og dets effekt(er)?
 - Sikrer kommunen at barnet og familien involveres aktivt i beslutningsprosesser som angår dem?

Metode

Datainnsamlingen til prosjektet omfatter intervju, vurdering av kommunens hjemmeside og dokumentanalyse med spesielt vekt på journalgjennomgang av søknader, vedtak og klagebehandling. Det er ikke gjennomført intervju med brukere eller undersøkt dokumentasjon av brukermedvirkning i sakssystemet.

Revisor har gjennomført digitalt oppstartsmøte med kommunedirektør, daværende kommunalsjef for helse, velferd og omsorg, og avdelingsleder ved tjenestekontoret. Det er også gjennomført fysiske intervju med avdelingsleder og to ansatte ved tjenestekontoret og enhetsleder ved miljøterapien.

Revisjonen har undersøkt 13 av 33 saker ved tjenestekontoret for nærmere analyse. Dette utvalget bestod av saker som direkte omhandlet tildeling av tjenester til barn i aldersgruppen 0 -18 år.

En foreløpig utgave av rapporten ble sendt på høring til kommunedirektøren til uttalelse. Kommunedirektørens uttalelse har ikke medført endringer i rapporten.

Resultater

- Kommunen har etablerte rutiner for saksbehandling og at søknad, vedtak og klagebehandling gjennomføres uten ugrunnet opphold. Det kommer ikke tydelig frem i rutiner, maler eller vedtak hvordan kommunen hører barn og vurderer barnets beste.
- Det registreres få avvik. Opplysninger knyttet til klagerett er uklar.
- Alle ansatte har fullført kurs i saksbehandling gjennom Statsforvalteren. Kommunen sikrer opplæring av nyansatte og arrangerer to fagdager i året, og tilbyr kurs gjennom veilederen.
- Det er mangel på spesifikke kurs som omhandler barnets beste og metoder for å høre barn.
- Samtlige vedtak ga inntrykk av en effektiv saksbehandling, men de er varierende grad barnevennlig og utformet med barnets perspektiv og forståelse i tankene.
- Kommunen tilbyr ulike former for tjenester som avlastning, støttekontakt og praktisk bistand, noe som viser bredde i tjenestetilbudet. Revisor har ikke funnet dokumentasjon om kommunen har vurdert andre tjenester enn det som er søkt om som kan være bedre tilpasset individets behov.
- Barn har ulike tiltak. Det tyder på forsøk på å gi et helhetlig tilbud.
- Det mangler et system for kvalitetssikring av at tjenesten som blir utført er i samsvar med vedtakene og at behov for reevaluering meldes inn i tide, utenom de frister som er satt i vedtak.
- Informasjon om hvilke tilbud og tjenester kommunen tilbyr til barn og unge med funksjonsnedsettelse finnes på kommunens hjemmeside. Revisor stiller spørsmål ved om den tilgjengelige informasjonen er tilstrekkelig tilpasset brukergruppen.
- Vedtak fattes som regel for seks måneder til et år, og i noen tilfeller mer enn ett år. Det er opp til den som yter tjenesten å melde fra om eventuelle endringer i behov dersom vedtakene skal evalueres på et tidligere tidspunkt.
- Verken tjenestekontoret eller miljøterapien har et system for å sikre at de som leverer tjenesten har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere behov for reevaluering.
- Tjenestekontoret gjennomfører både hjemmebesøk og møter med foresatte og barn. Revisor finner ikke dokumentasjon på at samtaler med barnet som søker om tjenester og eventuelle søsken blir systematisk gjennomført.
- Det er variasjon i vedtakene når det kommer til å belyse barnets stemme, spesielt blant barn over 12 år som opprinnelig er beskrevet som verbalt fungerende eller har andre mulige kommunikasjonsformer.

Revisors oppsummering

Revisors konklusjon

Revisor finner at kommunen i stor grad overholder regelverket når det gjelder saksbehandling. Revisor har likevel identifisert områder der det er rom for forbedring:

- Kommunen sikrer bare delvis at ansatte har tilstrekkelig relevant kompetanse for å vurdere barnets beste.
- Kommunen sikrer bare delvis at barnets beste kommer fram gjennom saksgangen.
- Kommunen sikrer at tjenestene som tilbys er tilpasset individets behov, men bare delvis sikrer at informasjonen om tilbud og tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er tilgjengelig og forståelig.
- Kommunen sikrer bare delvis at tjenestetilbudet endres i samsvar med enkeltes behov og delvis sikrer koordinerte tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse.
- Kommunen sikrer bare delvis aktiv deltakelse fra barnets og deres foresatte i beslutningsprosesser som angår dem.
- Kommunen legger bare delvis til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til.

Revisor anbefaler

Revisor anbefaler at kommunen prioriterer følgende i sitt arbeid:

1. å sørge for at kommunen sikrer en godt implementert avvikspraksis.
2. å sørge for at kommunen sikrer at alle ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får relevante kurs og opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen.
3. å sørge for at kommunen sikrer lik praksis for vurdering av barnets beste.
4. å sørge for at kommunen sikrer at alle søknader vurderes etter individets behov. Dette innebærer å kartlegge om det er supplerende tjenester eller andre tjenester som kan være bedre tilpasset individets behov.
5. å sørge for at kommunen sikrer at informasjonen som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig.
6. å sørge for at kommunen kvalitetsikrer at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov.
7. å sørge for at kommunen sikrer at barn får uttale seg om saker som omhandler dem. Dette gjelder både barnet som søker om tjenester og eventuelle søsken/andre barn som påvirkes av saksbehandlingen.

Vurdering

Sekretariatet mener at revisor har svart ut problemstillingene som var satt for forvaltningsrevisjonen, og at rapporten gir nyttig informasjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse i Vefsn kommune.

Sekretariatet har lagt revisors anbefalinger til grunn for forslaget til vedtak.